

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— Negyed évre K 75.—
Fél évre K 150.— Egy hónapra K 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

A Kuria tárgyalja a Tisza-pőr illetékességét

Budapest, nov. 23. Ma délelőtt 10 órakor kezdte meg a Kuria első büntetőtanácsa Rath Zsigmond elnöklésével a Tisza-ügy illetékességének tárgyalását. Előadó Magyar István kuriai bíró, mint bírák Kulín Sándor, Csizinszky Agoston és Szlavék Ferenccur kuriai bírók szerepelnek. A koronaügyészséget Székely István dr. koronaügyész helyettes képviseli. A tárgyalás zárt ülésen folyik.

1111 hadifogoly érkezett haza

Budapest, nov. 23. (M. T. I.) A kereskedelemügyi miniszterium hadifogoly osztálya hivatalosan közli, hogy a Scharnhorst hajón orosz hadifogóságból érkezett 1111 főnyi hadifogoly szállítmány szerdán, november 24-én délelőtt tíz órakor érkezik Budapestre a keleti pályaudvaron, ahol ünnepélyes fogadtatás lesz.

Ribocsátották a 20 filléres papírpénzt

A papír-váltópénz leírása

Budapest, nov. 23. A postatakarékpénztár 1920 október 2-ről keltezett 20 filléres szóló pénzjegyeinek kibocsátását a mai napon megkezdte. Az új papírpénz leírása a következő:

A pénz 87 mm. széles, 56 mm. hosszú, fehérszínű, vízjegy nélküli papíron, első oldalán két, hátoldalán egy tipográfiai nyomással van előállítva.

Az első oldalon világos hamuszürke színű relief-guilloche desinálapnyomat van, közepén tojásdad alakú rózsával. Erre az alaplapon guilloche díszítményes rajzu keret és szöveg van sötét csokoládébarna színben nyomva. A keretrajz felső részének a közepén két rozetta között az egyszerű magyar államcimer képe van helyezve. A rozetták közepén világos színben az értéket jelző »20« arabsszám van. A cimer és a rozetták alatt a következő szöveg van:

Husz fillér

A magyar királyi postatakarékpénztár bárki kívánságára e pénzjegyet névértékben átváltja más törvényes pénznemekre.

Budapest, 1920 október 2.
Gertöczy helyettes-államtitkár
kormánybiztos.

A szöveg alatt a pénzjegy sorozama van, a sarokban pedig a »20«-as jelzés.

A papírpénz hátoldala sötét hamuszürke színű, a díszítményes keret közepén rózsá látható, a közepén az értéket jelző »20« arabs számjegy, alatta ez a két szó, »Husz fillér« olvasható, a négy sarokban pedig a »20« arabs számjegy látható fehér színben.

A papírpénz kibocsátásával egyidejűleg a hivatalos lap a pénzügyminiszter rendeletét közli,

amely szerint az új pénzt 10 korona összeg erejéig fizetésként mindenki elfogadni köteles.

Elkészült az új párt programja

Értekezlet nagyatádi Szabónál

Budapest, nov. 23. A politikai helyzet — úgy látszik — rövidesen fordulóponthoz ér. A legutóbbi hetekben a politikusok között folytatott tárgyalások megérlelték a helyzetet és azon a tanácskozáson, amely tegnap nagyatádi Szabó Istvánnál volt, már konkrétan is megállapították az új párt-, illetve kormányzati programot.

A tegnapi tanácskozáson többek között Bolllik József, Simonyi-Semadam Sándor, Kovács J. István, Gömbös Gyula, Dömötör Mihály, Berky Gyula és más képviselők vettek részt. A programra vonatkozó megállapodásokat pontokba foglalták:

1. A jogrend megszilárdítása és küzdelem a jobb- és baloldali demagógia ellen.

2. A földreform végrehajtása.

A következő pontok a munkássággal való megegyezés programját, a tisztviselőkérdés rendezését, és a pénzügyek szanálását tartalmazzák.

Az alkotmányrevízió legfőbb személyi kérdése továbbra is kikapcsolatik.

A mozgalom résztvevői azt hiszik, hogy mire a nemzetgyűlés újból összeül, teljesen tisztá-

zott lehet a helyzet úgy a kormánypárton, mint a nemzetgyűlésen.

Az entente budapesti jóvátéti bizottsága

Budapest, nov. 23. A lapokban az a hír terjedt el, hogy már legközelebb Budapestre érkezik az entente budapesti jóvátéti bizottságának katonai delegációja, sőt arról is volt szó, hogy küszöbön áll az egész jóvátéti bizottság megérkezése. A bizottság állítólag 500 tagból állna. Később ezeket a híreket részben megcáfolták, illetve korrigálták, részben megerősítették. Illetékes helyen a következőket mondták erre vonatkozólag:

— Amikor a bizottság megérkezéséről szóló hírek megjelentek a lapokban, az illetékes magyar hatóságok érintkezésbe léptek az entente-missziókkal, azonban azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a budapesti bizottság tagjai még nincsenek kinevezve és a bizottság összeállítása csak pár nap múlva fog megtörténni. Az ide kiküldendő bizottságsemmi esetre sem lesz olyan nagy, mint a lapok írták, hanem valószínűleg 80-90 tagból fog állani. Hivatalos értesítés szerint a bizottság december első felében érkezik Budapestre.

Mészárosra rávallottak büntársai

Ujabb öt Britanniás az ügyészségen

Budapest, nov. 23. A rendőrség a Britanniások ügyében tegnap és ma Mészáros Imre kihallgatásával foglalkozott. Mészáros tegnapi vallomását annyi módosította, hogy bár beismerle, hogy két lövést tett, de tagadta, hogy az első lövést ő adta volna le. Tegnap szembesítették a tanúkkal és a vádlottakkal, akik szemébe mondták, hogy ő tette az első lövést.

Szrubian rendőrkapitány ma hirdette ki Mészáros előtt az előzetes letartóztatásról szóló végzést, ebbe Mészáros belenyugodott.

A rendőrgyilkosság összes terheltjei így a rendőrség kezén vannak, kivéve Sasevicset, akinek eddig nem akadtak nyomára. Az 5000 korona jutalmát, amelyet Mészáros elfogására tűztek ki, valószínűleg megosztják Kovács, Józsa és Imre detektívek között.

Mészáros letartóztatása előtt szembesítették az őrizetben levő Gellért, Micsinay, Kövári, Wagner és Farkas nevű egyénekkel. Ezek szemébe mondták, hogy ő lölte le a rendőrt, a lelőtt rendőrt a tárgyoncán is bántalmazta és Miklós rendőrelőőrön eltörte a puskatusát. A gyilkosság után megtisz-

lította revolverét és elmondta, hogy két pisztolya van és ha felelősségre vonják, azt fogja felmutatni, amelyről nem állapítható meg, lölte-e vele vagy sem. Zsetka és Bujtás, akik már az ügyészségen vannak, szintén azt vallották, hogy Mészáros lölte le Soltra Józsefet.

A rendőrség a Britanniák-különítmény letartóztatott tagjai közül újból ötöt küldött át az ügyészségre további eljárás végett. Ezek Farkas János orvostanhallgató, Micsinay Aladár, Gellért Antal, Köváry-Váraljai Károly, valamint egyetemi hallgatók és Wagner Lajos magántisztviselő. Az iratokat ez ügyben szintén Pogonyi Nándor főügyész helyettesnek osztották ki tanulmányozás végett.

A vasárnap átkisért tíz letartóztatott ügyében a főügyész helyettes tegnap megkezdte a kihallgatásokat. Mintegy három óra hosszat hallgatta ki Rumbold Attilát, ma délelőtt pedig báró Babarcsy Jenőt.

Füredy József dr., a törvényszékhez beosztott vizsgálóbíró ma délelőtt folytatta Kmety Károly részletes kihallgatását. Kmety a

rendőrség előtt tett vallomását részben visszavonta, részben kiegészítette és részletes védekezést terjesztett elő.

Záróra este 10 órakor

A rendőrkapitányság
hirdetménye

A m. kir. minisztériumnak 9863/920. M. E. számú rendelete értelmében elrendelem, hogy a mai naptól kezdődőleg a nyilvános étkező helyiségeket (vendéglők, korcsmák, italmérő vagy árusító helyek, barok és más hasonló üzletek, kávéházak stb.) a nyilvános szórakozó helyiségeket (színházak, kabarek, mozik és hasonló) továbbá az összes mulató helyek (orfeumok, dalcarnok, táncteremek, tánciskolák stb.) valamint felolvasó, hangverseny és más eféle nyilvános termeket és helyiségeket este 10 órán tul nem szabad nyitva tartani.

Aki a jelen rendelet rendelkezéseit, intézkedéseit megsérti vagy megszegi az kihágást követ el, amely 6 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Debrecen, 1920 november 23.

Sághy Lajos
rendőrfőtanácsos.

600 vagon tengerit akar Debrecenben vásárolni az állam

A város tiltakozása

Nagyatádi Szabó István földmivélségi miniszter a városokhoz leiratot intézett, amelyben közli, hogy bizonyos közcélokra 600 vagon tengerit akar vásárolni a város területén. E célból a miniszter megbízottja legközelebb Debrecenbe érkezik. A miniszter felhívta a városi hatóságot, hogy kiküldöttét mindenben támogassa.

A miniszter leiratára a közéleti ügyosztály nyomában válaszolt és rámutatott arra, hogy ezidőszent Debrecenben a tengeri a zár alól még feloldva nincs, mert a kontingenst még nem szolgáltatták be, tehát Debrecenben ma még tilos a tengeri vásárlása szabad forgalomban. De ha fel is szabadul a tengeri a zár alól, akkor sem lenne méltányos, ha a minisztérium városi törvényhatóság területén akar vásárolni bármilyen közérdeklő és bármilyen fontos célra is. A városi törvényhatóság etekintetben kimélelet érdemel, mert a nagyvárosban van a legtöbb ellátatlan. A debreceni készlet még a helyi szükségletet sem fedezi, ha tehát a miniszter itt vásárolna, az ellátatlanok érdekeit károsítaná meg és tenné helyzetüket még sulyosabbá. Helyi érdekek sérelme nélkül csak kisebb községek területén vásárolhat a miniszter, mert ott van fölös készlet.

Déri Frigyes mielőbb létesíteni óhajtja a kulturpatotát

Ezer kötet folyóiratot adott át a közművelődésügyi könyvtárnak

Déri Frigyes kereskedelmi tanácsos, akinek neve immár fogalom lett Debreczenben, jelenleg Bécsben tartózkodik, hogy nagyszerű gyűjteményét a Debreczenbe való leszállításra előkészítse. Közben azonban állandó levelezést folytat Czako Elemér dr. miniszteri tanácsossal, aki a magyar államot képviseli a Debreczeni Déri-Muzeum összes ügyeiben. Déri Frigyes egyik levelében ismételtelen azt az óhaját fejezte ki, hogy a debreczeni kulturpalota mielőbb létesüljön. Mivel pedig ez elsősorban attól függ, meg lehet-e szerezni a kiszemelt telkeket a kulturpalota céljaira, Déri Frigyes azt óhajtja, hogy a telkek tulajdonosai mielőbb tegyenek árajánlatot.

Czako Elemér miniszteri tanácsos ez óhaját alapján közölte az épen Budapesten tartózkodó Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnokkal, ma pedig levélben értesítette a városi tanácsot is, hogy kívánatos lenne, ha a református egyház és a kollégium mielőbb kinyilatkoztatnák, mennyiért hajlandók az Egyháztérén kiszemelt öt telket a kulturpalota céljaira átengedni. A tárgyalásokra Debreczenbe érkezik maga Czako Elemér miniszteri tanácsos is, aki egyébként levelében hivatalosan értesítette a várost arról is, hogy Déri Frigyes a telkek megvételére egyelőre egy millió koronát Debreczeni Déri-Muzeum címen letétbe helyezett már a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál.

Egyébként a Déri-muzeum szerkesztésére részeként már legközelebb Debreczenbe érkezik Déri Frigyes magyar folyóiratgyűjteménye. Dérimek ez a pénzben alig felbecsülhető értékű külön gyűjteménye mintegy 1000 kötetből áll és tartalmazza az összes ismert magyar folyóiratok teljes kötetit és a magyar nyelven megjelent muzeumi szak-könyveket. Déri Frigyes terve szerint ez a gyűjtemény része lesz a Déri-muzeumban létesítendő könyvtárnak, hogy azonban a debreczeni közönség, különösen az egyetemi ifjuság addig is, amíg a kulturpalota felépül, használhassa a gyűjteményt, az építkezések befejezéséig a debreczeni közművelődési könyvtárban helyezze el. Minden könyvben ex libris-ként egy pecsét lesz Debreczeni Déri-Muzeum felirással.

A debreceni városi képtár is rövidesen gyarapodni fog egy értékes Déri- emlékekkel. Strobl Alajos, a legkiválóbb magyar szobrászok egyike elkészítette Déri Frigyes mellszobrát. A kitűnően sikerült szoborművet rövidesen Debreczenbe hozzák és a városi képtárban helyezik el, hogy mire Déri Frigyes ígérete szerint a tavasszal ismét Debreczenbe jön, már láthassa Debreczen város halálának szerény jelűt mellszobrát a képtárban.

Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnok, aki a Déri-szobor Debreczenbe szállításának ügyét is intézte, Czako Elemér miniszteri tanácsos társaságában megtekintette a leendő Debreczeni Déri-Muzeum világhírű kincseit, melyek a Műcsarnok tanácstermében vannak elhelyezve. A teremnek, amely nagyobb, mint a város háza közgyűlési terme, egyik falát teljesen elfoglalja Munkácsy Mihály »Ecce homo«-ja, a legnagyobb magyar festő legragyogóbb munkája, a festőművészet örökbecsű kincse. Hét méter hosszú,

öt méter magas ez a felbecsülhetetlen értékű vászon, amelynek kerete most készül. Hatalmas, széles, görög stílusú keret készül a képhez, amelyet remekműű korinthusi oszlopok tartanak majd.

Ugyancsak ebben a teremben várja a Debreczenbe való szállítást Munkácsy Mihály nagy, mintegy négy négyzetméter terjedelmű vázlata »Golgota« című

nagy festményéhez. Maga a vázlat is óriási érték és a magyar művészet szempontjából vele együtt megmérhetetlen értékű a teremben elhelyezett harmadik kép, mely szintén egyik büszkesége lesz a debreczeni muzeumnak, Székely Bertalan remeke, »Zrínyi Miklós kirohanása«.

Ezek a remekművek, amelyek nemzetközi viszonylatokban is első helyet fognak biztosítani a »Debreceni Déri-Muzeum« számára, a legelső között kerülnek majd le Debreczenbe, a kulturhistoriai gyűjtemény nagy részének leszállításáról most folynak a tárgyalások az osztrák, a cseh és a román kormánnyal.

A litvánok megverték Zeligovskyt

Bécs, nov. 23. (M. T. I.) A Berlingske Tydende kovnói távirata szerint a litván csapatok ellenoffenzívát indítottak, melynek során Zeligovski tábornok súlyos vereséget szenvedett. A litvánok számos helységet elfoglaltak. Zeligovsky frontja összeomlott. Két lengyel lovaszredet elváltak. A litvánok igen sok foglyot ejtettek, azok közül tetemes hadianyagot, többek között néhány ágyút és 20 gépfegyvert zsákmányoltak. Egy hadosztálytörzset és egy ezredtörzset elfoglalt. Zeligovskinak az utolsó pillanatban sikerült elmenekülnie.

Lengyelország nem lép be a kis entente-ba

Bécs, nov. 23. Take Jonescu a múlt héten elutazott Varsóból. A bécsi lengyel követésen kijelentették, hogy Take Jonescu eredmény nélkül volt kénytelen elhagyni Varsót. Azért volt ott, hogy rábírja a ten-

gyel kormányt, hogy csatlakozzék a kis entente-hoz, de a varsói kormány azt felelte, hogy a kérést nem teljesítheti, mert a kis entente határozottan Magyarország ellen irányul, Lengyelország pedig jóviszonyban kíván élni Magyarországgal.

A kis entente és a görög trónváltozás

Bécs, nov. 23. (M. T. I.) A N. Fr. Pr. kopenhágai jelentése szerint a kis entente Görögország esetleges átalakulását rossz szemmel nézi. A görög kormánnyal már közölték is, hogy a Görögországgal folytatott tárgyalásokat félbeszakítják, ha Konstantin király visszatér. A londoni görög kolónia azonban biztosra veszi, hogy a népszavazás során a nagy többség Konstantin király visszatérése mellett nyilatkozik meg. Több görög követ máris kérte felmentését.

A vármegyék diszkardja Mackensennek

Mackensen a magyarságról és a Károlyi-kormány magatartásáról

Még a nyár folyamán történt, hogy Nógrádmegye közgyűlése üdvözlő iratot intézett Mackensen vezértábornagyhoz, halálát fejezte ki a nagy hadvezérnek Magyarország érdekében tett nagy szolgálatait és elítélte azt a magatartást, amelyet a Károlyi-kormány tanusított a legendás hadvezérrel szemben.

Most, november 13-án, Nógrádmegye közgyűlésén felolvasták Mackensen német császári vezértábornagynak az üdvözlő iratra küldött válaszát, mely így szól:

Falkenwald in Pomern 7. 7. 20.

Nógrádmegye törvényhatósági bizottságának

Balassagyarmaton.

Nógrádmegye törvényhatósága tavaszi közgyűlésén elhatározott és nekem e napokban kézbesített tartalmas üdvözléssel megtisztelt és megörvendeztetett. Valamennyi résztvevőnek a legőszintűbb köszönetemet fejezem ki a nékem ezáltal nyújtott elégtételért.

Sohasem kételkedtem abban, hogy Nógrádmegye lakosai is elítélik azon eljárást, amelyet velem szemben az a kormány tanusított, amely 1918-1919. telén Budapesten a Magyarország feletti hatalmat bitorolta.

A törvényhatósági bizottság elhatározása, amely ezen magatartás feletti rosszaságát oly ünnepeles és sokatmondó módon fejezte ki, értékes bizonyítéka a magyar népet jellemző becsület-érzésnek, valamint hűségnek és lovagiaságnak, amelynek én tanuja nem egy csatáren lehettem.

Életem egyik legdrágább emléke fog maradni, hogy magyar csapatokat vezélhettem és az ő élükön a német csapatokkal egyesültem magyar földet oltalmazhattam meg délen, keleten és északon az ellenség betörése ellen és hogy ezen tényleg szívből való elismerését a magyar lakosság részéről tapasztalhattam. Nógrádmegye közönségének hálaíráta csatlakoztam zaloga ezen gondolkodásnak.

Nógrádmegye történetét belső és külső, de mindig becsülettel megállott viharok jellemzik. Leghívebb jókívánságaim kísérik a világháború kimenetele által oly súlyosan sújtott vármegye sorsát. A magyarok nemzeti érzését tartósan nem lehet elnyomni és azaz, amit egész Magyarország a természettől termő és emberi erőben nyert, biztosítani fogja nemcsak közgazdasági fenmaradását, de az őt megillető világhelyezkedést is.

Ezt adja Isten!

v. Mackensen vezértábornagy.

Nagy lelkesedéssel vette tudomásul a közgyűlés a vezértábornagy választát és Ranzély Gyula indítványára egyhangulag elhatározta, hogy az ország minden törvényhatóságánál mozgalmat indít aziránt, hogy Csonka-Magyarország halála és ragaszkodása kifejezéséül diszkardot ajánljon fel Mackensennek ezzel a felirattal:

»Nagy-Magyarország hősvédelmezőjének — Csonka-Magyarország vármegyéje«.

Nyomban bizottságot alakítottak, amely Nógrádmegye törvény-

hatósági bizottsági tagjai körében a kivétel esetére jutó 5000 koronát összegyűjtse és átiratot intéztek valamennyi törvényhatósághoz hasonló bizottságok alakítása érdekében. A gyűlés nemcsak készpénzre, de ékszerekre és ékkövekre is kiterjed. Az átirat szerint a vármegyékben alakítandó bizottságok Budapesten összbizottsággá alakulnának és Pestmegye központi irányítása mellett tennék meg a szükséges intézkedéseket.

Az átirat ma érkezett meg Debreczen városához és a legközelebbi közgyűlés fog vele érdemben foglalkozni.

VILÁGNYELVEK!
ROSE-nyelviskola
Széchenyi-utca 42

Az adógabona beszállítása

Felhívás a termelőkhoz

Az új gabonarendelet értelmében minden termelő tartozik az adógabonából még be nem szállított mennyiséget és az azonfelüli kenyérmagfeleslegét legkésőbb december 5-ig a Debreczen és Vidéke Mezőgazdai Hitelszövetkezete gabonaosztályánál közszükségletre felajánlani.

Az ezen határidőig felajánlott, illetve beszállított kenyérmagkészletek után prémium fizetetik. A rendelet szerint a termelőkre kivetett tengerimennyiségről mindenki új felhívást kap, a termelő a rá kivetett tengerit szükségletére tekintet nélkül beszolgáltatni tartozik legkésőbb december 31-ig. Saját érdekükben cselekednek tehát a termelők, ha kenyérmag feleslegük felajánlásának december 5-ig, a rájuk kivetett tengeri beszállításának pedig a kivetés után minél gyorsabban eleget tesznek.

A rendelet értelmében a tengeri eladása a termelőkre kivetett tengeri-kontingens beszállításáig tilos. Debreczen, 1920 november 23.

Közélelmezési ügyosztály.

DOLLÁRT

és más idegen pénzt legdrágábban vevők
SIMON GYÖRGY
Debreczen, Kosuth-utca 11.

Együnk

prágai pácolású gyöngyöknél.
Kitűnő tormás kis pároskolbászt. Szerdán, szombaton kitűnő házi-hurkát, pácolt izletes paprikaszalonnát, mindennap friss virsli. Kapható:
Csigéné, Bathhány-utca.

Női és leány

felöltöket, szőrmearút
legolcsóbb árban ajánl

Rózsa Áruház

Ferfi fehéreneműeket

készít
HERMAN
MÁNDOR és Tsa
Fiac-utca 10. Elküldve szemben.

Bármely bélyegzessel ellátott bankjegyeket bevált

Farkas László
bank és tőzsdabizománya, Miklós-utca 1. sz.

Dollár, külföldi pénzek vetele. Jelzálogkölesönök. Ingatlan vétel és eladás

Dinamit, ágyúöpor és egyéb muníció egy debreceni vonatfekezésénél

Egy házkutatás szenzációja

A debreceni rendőrség tegnap, annak a nyomozásnak során, amelyet az elrejtett fegyver és lövészkészletek után indított, letartóztatta Tar István vonatfekezőt. Tarhoz egy olyan feljelentés következtében szállottak ki a detektívek, amely szerint a fékező lakására sokféle, mindenünnen összelopkodott katonai anyag van. A megtartott házkutatás után egész csomó lopott tárgyakon kívül jelentékeny mennyiségű lőszert is napvilágra hozott. Így sok fegyvertöltény, dinamit, három csomag ágyúöpor, 7 dinamitgyutacs került elő, amelyről Tar azt mondta, hogy muníciószállító vasútkocsikból szedte össze azért, hogy alkalmadtán halászsára használja fel a robbanószereket.

A katonai anyagokon kívül egy rézüstöt is talált a rendőrség, amelyben Frohner Gyula Szávay-utca 8. szám alatti lakos tulajdonára ismert és egy 21 méter hosszú, 30.000 korona értékű gépsziját, ez utóbbinak a tulajdonosát eddig nem sikerült kinyomozni. A rendőrség ez uton is felhívja a tulajdonost, hogy a rendőrségi palota 64. számú szobájában jelentkezzen. Az ústről és a gépszijról Tar azt mondja, hogy egy ismeretlen katonától vette a két tárgyat. A vonatfekezést ellen fegyverrejtegetés és lopás miatt indult meg az eljárás.

DOLLÁRT
és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron vált be
GÓTSCH SÁNDOR
bankirodája DEBRECEN,
Piac-u. 38. I. em. Főposta mellett.

A budapesti tőzsde

Általános ellanybulás —
Zürichben javult a korona
Budapest, nov. 23.

Értékpia: A tegnapi nekilendülés után az értéktőzsde irányzata ma ellanyhult és minthogy ma van az ellátás, holnap pedig szünet lesz, sokan kötések lebonyolítására számítanak el magukat, ami az árfolyamok csökkenését vonta maga után. A forgalom általában nem volt nagyarányú, azonban kevés eladás is elégséges volt ahhoz, hogy a tegnapi magas árfolyamok ma elyengüljenek. Arak:

Magyar hitel 1820—1800, Osztrák hitel 1050—1000, Jelzálogbank 565—50, Leszámitoló 798—820, Angol-Magyar 1005—995, Agrárbank 880—60, Magyar-olasz 494—85, Alt. takarékt. 1110, Pesti Hazai 26,300—700, Borsod-Misk. 3050—175, Gizella 2400, Hungária 3050—2950, Viktória 12,800, Bánya, kohó 5450—5300, Salgó 8250—8000, Ganz-Danub. 19,000—19,100, Ganz-Vill. 4600—430, Rima 3500—3625, Kőburg 3925, Lipták 695—55, Brassói 5300, Hazai faterm. 6775—500, Magy. Alt. fa 3300—3250, Nasici 18,000—16,800, Orsz. faterm. 2800—720, Danica 7750, Papir 4050—3950, Karton 1800, Cukor 16,650, Lámpa 3500—350, Egyes izzó 3900—825, Ostermelő 990—75, Gummi 4500—300, Telefon 4300—150, Adria 14,500, Atlantica 8400—500, Közuti 1615—1500, Déli vasút 1770—1700, Levante 6200—160, Államvasút 4775—4575, Trust 2650—125.

A valutapiacon ugyanaz volt a helyzet, mint az értékek piacán. A magasabb zürichi koronajegyésre az árfolyamok az egész vonalon elyengültek és különösen a dollár vesztett értékéből. Legjobban a márkát tartotta magát. Arak:

Napoleon 1280—1215, Font 1670—1680, Dollár 467—450, Márka 7,30—7,21, Lira 18,70—18,35, Romanov 3,16—3,08, Lei 7,20—7,08, Sokol 5,93—

Véres harcok Dublinban

Verekedés az angol alsóházban az irországi zavargások miatt

London, november 23. (M. T. I.) Irországból a helyzet hirtelen rendkívül kiélesedett. A sinfeinek és a rendőrök között több helyen heves harcok voltak. A harcok Dublinban kezdődtek, ahol egy katonai páncélaudótól lövéseket lettek egy sportpályára, melyen 15.000 néző szemlélt egy labdarúgó mérkőzést. A röpködő golyók rettentő pánikot támasztottak. A harcok Dublin egész területére kiterjedtek. Ujabbban 14 halottat és több mint 100 sebesültet jelentenek. A helyzet igen komoly. Két napja szakadatlanul tartanak a házkutatások. Az egész forgalom megakadt. Vasárnap dél óta egyetlen vonat sem indult el Dublinból. Az angol hatóságok rendelkezéseire valamennyi beérkező vonatot átkutatnak.

5,75, Kor-dinár 14,70—14,50, Léva 5,80, Lengyel márka 1,14—1,10.

Zürichi devizák

Zürich, nov. 23. (Megnyitás.) Budapest 145, Berlin 10—, New-York 634, Milano 2475, Zágráb 160, Prága 825, Bécs 2—, Osztrák bélyegzett 140, Bukarest 935, Varsó 155.

DOLLÁRT
SZOKOLT LEIT
legdrágábban vásárol
RANKAI bankirodája
Debrecen, Konyvpiac. (Duganfeld-tér 6)

Az ébredő vasutasok távirata

Fegyelmi négy tisztviselő ellen

Budapest, nov. 23. Bárdossy Gyula máv. főtisztviselő november 4-én három társával együtt bement a máv. központi üzletvezetőségnek épületében levő táviróhivatalba és kényszerítették a kevés számú alkalmazottat, hogy sürgönyöket adjanak le az ország különböző részeibe.

A táviratokat az *Ébredő magyarok központi vezetősége* aláírással küldték el az ország különböző városaiban levő *Ébredő vasutas csoportok* címére. Valamennyi távirat azt a felhívást tartalmazta, hogy a vasutasok a ratifikálás elleni tiltakozás kifejezésére 10 percre állítsák meg a vonatokat.

A táviratok egy részét a főváros közelében, Gödöllőn, Vácott és egyéb helyeken felfogták úgy, hogy nem juthattak el rendeltetési helyükre, három-négy vonalon azonban zavarlatlanul továbbították és kézbesítették is.

A központi üzletvezetőség ezért Bárdossy és három társát állásától felfüggesztette és megindította a fegyelmi vizsgálatot. Együttal feljelentést tett ellenük az ügyészségnél is *hatósági közegek elleni erőszak* büntette címén.

Dr. Baltazár Dezső »A próbáltatások idejéből« című most megjelent könyve ára 138 K. Kapható: Hegedűs és Sándor r.t. könyvkereskedésében Debrecen, Piac-u. 34.

Rövidesen megjelenik Hegedűs és Sándor r.t. könyves boltjában Debrecenben a híres nevezetes, Basahalmán belül sarjadzott **Bugyi Sándor** debreceni talvigig hét országra szóló **Naptára** az 1921-ik oláhgyűlölő esztendőre. Valtozatos, kacagató tartalma mindenkit meg fog lepni. Szerkeszti Simon István, aki ezt a törőlmetszett alakot nem mint hülye figurát, hanem mint a hamisítatlan, főszyókeres magyarság és magyarosság típusát mutatja be.

Bécs, nov. 23. (M. T. I.) A N. Fr. Pr. berlini jelentése szerint Dublinban a harcok tovább folynak. Néhány dokkot és szentelepet lángba borítottak. Egy hajót is felgyújtottak. A kórházak a sebesültek százaival vannak tele, a halottak számát még nem lehetett megállapítani.

Berlin, nov. 23. (M. T. I.) A *Tögl. Rundschau* londoni jelentése szerint az alsóház tegnapi ülése, melyen a dublini zavargásokat tárgyalták, *verekedéssel végződött*. *Deslin* ir képviselő felszólalását a Ház egy másik tagja erőszakkal megakadályozta. Az izgalom annyira fokozódott, hogy az elnök kénytelen volt az ülést félbeszakítani.

HIREK.

**Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök
igazságban,
Hiszek Magyarországot
feltámadásában.**

Esküdtéi. Ma tették le az esküt *Vargha Elemér* dr. tb. főjegyző kezébe mindazok a városi tisztviselők, akiknek kinevezése forradalmi időben történt, de a revízió alkalmával a főispán mai hatáskörükben megerősített.

Szén jött megint, de nincs köszönet benne. Negynapos szünet után tegnap 15 tonna szén érkezett és így mára biztosítani lehetett a világítást este 10 óráig. Hogy azonban holnap mi lesz, azt csak a jó Isten tudja, a szén-kormánybiztosság legalább semmiesetre sem tudja.

Ügyvédi hír. Dr. K. szentmiklósi Nagy Zoltán volt ítélőtáblai büntető tanácsjegyző, ügyvédi irodáját Széchenyi-utca 4. sz. alatt megnyitotta.

Eljegyzés. Öhlbaum Zoltán Debrecenből eljegyezte Steiner Julikát Tiszvápuspökből. (Minden külön értesítés helyett.)

A fényüzési forgalmi adó ismertetése. A néhány nap mulva életbelépő fényüzési forgalmi adóról Németh Aladár pénteken este hat órakor a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében ismertető előadást tart.

Bérelti hangversenyek. A Debreceni vonósnyegyes társaság tavalyi nagyszerű hangversenyei után az idén újhol béreltet nyit a Zenede jól fűthető termében. Dec. 4-én (kamara-zene), jan. 8-án (gordonka-szólo), febr. 5-én (kamara-zene), márc. 5-én (hegedű-szólo) tartandó 4 hangversenyre. Kérnek az érdeklődők, hogy béreltetiket Gárdos könyvkereskedésében — Püspöki palota — idejében előjegyezni sziveskedjenek, minthogy a terem kis befogadó képessége miatt napi jegyek alig lesznek kiadhatók.

Kosárlonó tanfolyam. A földmivélsügyi minisztérium megbízásából az iparosok országos központi szövetkezete kosárlonó tanfolyamot rendez Debrecenben. A tanfolyamhoz a városnak kell adnia a helyiséget, a mesternek lakást, fűtést és világítást. Ha harminc jelentkező sikeresen elvégzi a tanfolyamot, akkor a műhelyt iparuk folytatásához rendelkezésükre bocsátják.

Katonazenekarban szolgált zenészeket keres felvételre a nyiregyházi katonaság zenekara. Nyiregyháza, Szabolcs-megye. Irásbéli megkeresés ugyanoda.

Értesítés. Margit-fürdő kazántisztítás miatt péntek estig zárva. zombat reggel ismét nyitva lesz.

Női felöltők, téli kabátok, valamint gyermek kabátok, ruhák, flanel pongyolák újabb fazonokban érkeztek Frank Sándor női felöltő áruházába, Piac-utca 42.

Rózsavölgyi Karácsonyi Album 1920—21. évre megjelent. Tartalmaz: 6 Operette számot, 16 Kabaré és orfeum dalt, 8 Magyar nótát és műdalt, 1 Tánccarabot. Ára K 80/50. Az 1919—20. albumból is kapható még néhány példány. Ára K 57/50. Kapható Hegedűs és Sándor r.t. zeneműkereskedésében.

Valódi velour- és filc-kalapok gyönyörű színekben és formákban érkeztek Frank Edéhez. Vármegyeháza mellett.

Békebelli szerkezetű Wecker- és falórák nagy választékban kaphatók Schifflman ékszerésznél Piac-utca 67.

Posztó gyapjuszövetek és szabó kellékek megbízható bevásárlási helye **Feldheim Testvérek** posztó-áruházában Király-u. 4.

A vagyonáruháziál illetékről szóló 1920. évi XXXIV. törvény. Ára 46 K. Magyarátokkal ellátta dr. Szepesi Mihály, adóügyi tanácsos. — Kapható: Hegedűs és Sándor irod. r.t. könyvkiadóhivatalában Debrecen, Piac-u. 34.

Frank Sándor céghez Piac-utca 42. sz. posztó szövet, selyem, kész női fehérnemű legfinomabb kivitelben nagy választékban érkezett.

Siel Plus, bársony, valamint legfinomabb kelméből készült divatfelöltők nagy választékban és legolcsóbb árban a **Rózsa-áruházban** szerezhető be.

Alakíttassa kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

Valódi teveszőr harisnyák, mellények, nyaksálak, vadász-harisnyák-bokavédők a legnagyobb választékban érkeztek Frank Edéhez. Vármegyeháza mellett.

»Héra« kézimunkauzlet, — fehérműjavítóval — és **Kolosné** nyakkendő-terme Simonffy-utca 5.

Bokavédők divatszínekben, téli bélelt sapkák és flanel ingek legolcsóbban beszerezhetők Frank Imre kalapüzletében.

SZÍNHÁZ.

„A Sátán maszkja” pénteken

Gál Gyula a rokkant katonáért

Már teljes apparátussal folynak az előkészületek a 26-án, pénteken és 27-én, szombaton tartandó nagyszabású szenzációs jótékonycélú előadásokra a Vígyszínházban, melyeknek keretében Gál Gyula, a budapesti Nemzeti Színház kiváló művésze Paul Cimarthon skandináv írónak egy frappáns színpadi egyfelvonásos groteszkjében vendégszerepel. A darab, mely Balassa Emil mesteri fordításában kerül színpadra, bő alkalmat nyújt Gál Gyulának, hogy kiváló színészi tudását és sokoldalúságát ragyogtassa. Partnere egy másik erős drámai szerepben R. Farkas Ida lesz, aki tulajdonképp igazán neki való szerepet ezuttal fog először itt Debrecenben játszani. Ugyanis a jótékony cél szolgálatában egy másik szenzációs egyfelvonásos is kerül színpadra, melyet Harsányi Zsolt írt, a címe: »A színész nem ember«, ennek női főszerepét szintén R. Farkas Ida játssza, míg a másik főszerepet, egy tragikomikus figurát, Szemere Gyula fogja alakítani, ezenkívül színpadra kerül Liptai kis komédiája, a címe: »Az anyakönyvvezető«, valamint Pajzs Elemér kis tréfiája: »A szellem«. Ajánlatos a jegyekről gondoskodni előre, mert az előjegyzések már a mai napon megtörténtek.

Jegyek a Hegedűs és Sándor r.t. és Antalfy könyvkereskedésében, továbbá a Vígyszínház pénztáránál válthatók.

A színházi irodák jelentése.

Debrecenbe kéne menni a címe a Csokonai-színházban f. hó 25-én színre kerülő Farkas Imre operettnének. Az újdonságban Bodán, Rác, I. Lukács Julia, Gyulai Gizi, Szigeti, Szalma, Hel-tay, Nádosy, Csolnaky játszanak. A hangulatos, mulatságos

bemutató iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A hét minden napjára műsoron van bérletszünetben.

A tigrisarcu ember IV. befejező részét ma utoljára mutatja be az Uránia. Előadások 6 és 8 óraker. Jegyelővétel.

Tip-Tap-Top nagyszerű burleszk operette kinema-szkecs ma utoljára az Apollóban. Ligeti Lajos, kit a közönség állandó ovátióval ünnepelet, ma bucsuzik, mert holnap már Budapestben kell fellépnie. Az Apollo, mely eddig mindig zsufolásig tele volt a Tip-Tap-Top előadásokon, bizonyára megtelik kacagni vágyó emberekkel, kik sajnálattal fognak elbucsuzni Ligeti Lajostól, ki annyi embert tudott kitűnő humorával jó kedvre hangolni. Előadások 6 és 8 óraker. Jegyelővétel.

Almavásárt
tart állandóan, új fogócskát és nagyban és kicsinyben
SCHÖN
Piac-utca 6. szám alatt.

SVETTEREK
fűznek és tejszoknak,
alsótrikók,
kötények, prima barisnyák, kamáslik, keztyűk és egyéb téli cikkek, babi holmik
..... olcsón kaphatók .....
Dr. HEGEDŰSNÉ
Gyermek-divatházában,
Simonffy-utca 2.

OLAJMALOM.
A Hajdamegyei Vasöntőde és Gépgyár Ujvárosi-út 5. szám alatti ipartelepen kibővítve, hajlókóval felszerelve üzembe helyeztetett az
olajmalom.
Mindennemű olajosmagvak feldolgozása előnyös feltételek mellett elvállaltatik. ooo
Telefon: 14-01.

MAGA HAMIS
fogakat, briliáns, aranyat, ezüstöt a legmagasabb napi áron adhat el. —
Ekszeres, órák nagy választékban. — Elsőrendű saját javító-műhely. — Ugyanott helyszíni javítások.
BENEDIKT JENŐ ékszerész,
Verbőczy-utca 2. szám. (Iparkamara-épület.)

'TURUL' Ingatlanforgalmi Iroda
Debreczen, Szent Anna-u. 29. I. ajtó. Telefon 178.
Elkeltek: Nyil-utca 107. sz. ház,
Csillag-utca 41. sz. ház,
Eötvös-utca 27. sz. ház,
Tócoskert, István-utca
33. sz. ház.
Ezen házak után már ne tessenek érdeklődni, mivel a 'TURUL' Ingatlanforgalmi Iroda már mind eladta, de a még meglévő házaikról felvilágosítással mindenkor a legnagyobb készséggel állunk ügyfeleink rendelkezésére.
Felvilágosítást ad az iroda délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Dr. Baltazár Dezső
„A próbáltatások idejéből“
című könyve most o o jelenít meg o o
Ára 120 K és a felár.
Kapható
Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében.

Mérlegképes könyve ő,
25 éves, érettségizett, ki a bank-szakma minden ágában, ugyszintén áruüzlet könyvvezetésében teljes jártassággal bír, helybeli banknál vagy áruüzletnél
alkalmazást keres.
Azonnal beléphet. Szíves megkereséseket „Perfekt“ jellegre a kiadóba kér.

Zsirt
teljesen pöttyű elsőrendű
ételolaj
kapható
ULLMANN SALAMON
Kereskedelmi R.-T.
fűszer- és csemegeosztá-
lyán, Piac-utca 69. sz.,
Vármegyeházzal szemben.

Csokoládé Cacao
Dessertek Tea
Likőrök Rum
mindenféle csemege és felvágottak a legolcsóbb árban beszerezhetők
Burg Sámuel
fűszer és csemege üzletében,
Csokonai-színházzal szemben.

APRO HIRDETÉSEK

VÉTEL.
Aranyat,
ezüstöt, briliánsokat
legmagasabb árban ves-
znek **Schiffmann** ék-
szerész, Piac-utca 67.

Olmot.
ólomcsöveket, ólomedé-
nyeket és más ólomból
készült ócska tárgyakat
magas áron veszünk. —
Cím a kiadóhivatalban.

10 drb malacozó
kacát vennék. Cím meg-
tudható a kiadóhivatal-
ban.

Elsőrendű tűzfát
nagyobb mennyiségben
veszünk. Árajánlatot kér-
jük lapunk kiadóhivata-
lába beadni.

ELADÁS.
Fisharmonium,
jókarban levő. Hossz-
nyaliban az Olvasókör-
ben f. hó 29-én, hétfőn
délután elárvereztetik.

Üzleti
irodaberendezés olcsón
eladó. Ugyanitt ügynö-
kök felvételnek Hatvan-
utca 11.

Kitűnő minőségű
gyapju leány- és flu-
swetterek nagy választé-
kban kaphatók **Dr.**
Hegedűsné Gyermek-
divatházában Simonffy-
utca 2. szám alatt.

Sárcipő
alig használt, 44-es lábra
eladó. Cím a kiadóban.

Textilárúk!
Közvetlen behozattal! Alkalmas véte-
barchet és flanelokban
Allandó nagy raktár.
Legolcsóbb bevásárlási forrás!
Amerikai Ruha Áruház
Budapest, VII. Király-utca 15.

Óra- és ékszerjavító műhely
Bunyadi-utca 12. sz.
8 nap alatt minden-
féle javítást jótállás
mellett elkészítik

KOHN MÓR
Vadbőröket
vesznek legmagasabb árban,
u. m. róka, nyul, görény,
vidra stb.
ROLER szűcsmester,
Széchenyi-utca 40. szám.

Veszek
almát, diót, szőlőt, mákot, babot,
borsót, lenesét, kását, sütőtököt
és mindennemű gyümölcsöt és
tözeléket kisebb-nagyobb tételekben
SCHÖN
Piac-utca 6. szám.
Aranyat, ezüstöt,
briliánsat a legma-
gasabb árban veszek
POLLÁK
ékszerész Piac-utca 79.

Menekült
urleányoknak teljes ellátást
adok kis leányom gon-
dozásáért. Simonfy-ut 17.

Házmosort
keresek, ki azonnal el-
foglalhatja állását. Jelent-
kezhetni Bundl-utca 15.
szám alatt.

VEGYES.
Elserélném
Árpád-tér 41. sz. alatti 1
szoba s konyhából álló
lakásom ugvanolyanért,
vagy 2 szobásért. Eset-
leg a közeli kertiségek-
ben is.

Izraelita vallásu
gyermekkei elemi vagy
középszkolai tanulók ok-
tatását elvállalja ellen-
ségees megszállás alatti
területről menekült diák.
Héber olvasás tanítására
is vállalkozik. Címe a
kiadóhivatalban meg-
tudható.

Butorozott
utcai szoba egy-két ur
részére azonnal kiadó.
Cím a kiadóhivatalban.

Ingyen vihet akárki
salakot (slaggot) Piac-u.
34. számú háztól

Jó
házi koszt kapható. Cím
a kiadóba.

Zsidó
családnak 2 vagy 3 gyer-
mek mellé tanításra ajánl-
kozik Debreczenben egy
7. osztályu reáliskolai
tanuló. Cím a kiadóban.

ECET
legjobb minőségben,
állandóan kapható nagy
tételben is, legjutányo-
sabb árban
ULLMANN SALAMON
Kereskedelmi R.-T. fűszer- és
gyarmatáru nagykereskedésben

Könyvtárakat
és egyes műveket is
legmagasabb áron
..... vásárol .....
Aczél Henrik
modern antiquáriuma
Első Takarek-palota
Kívánatra házhoz me-
gyek megtekinteni.

Felélős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.